

MANUALITAT I JOC

Cada gota compta! L'aigua és un bé escàs.

Surt amb els nens i les nenes al pati, i jugueu i reflexioneu sobre l'escassetat de l'aigua i la importància de tenir-ne cura. Un recurs educatiu que combina les manualitats amb una activitat en grup física, divertida i didàctica.

De 6 a 8 anys

2 hores

- Escassetat de l'aigua
- Activitats diàries on utilitzem aigua
- Estalvi d'aigua
- L'aigua és vida

- Cartolines i paper d'embalar
- Ceres de colors

*Aquest joc està extret de l'activitat "Juguem amb l'aigua?", del web kaidara.org.

Continguts a treballar

Tots els jocs, experiments, manualitats, vídeos i altres recursos pedagògics que proposem tenen una base teòrica, de manera que et serviran per aprofundir a classe sobre diferents aspectes relacionats amb l'aigua i la conscienciació mediambiental.

2

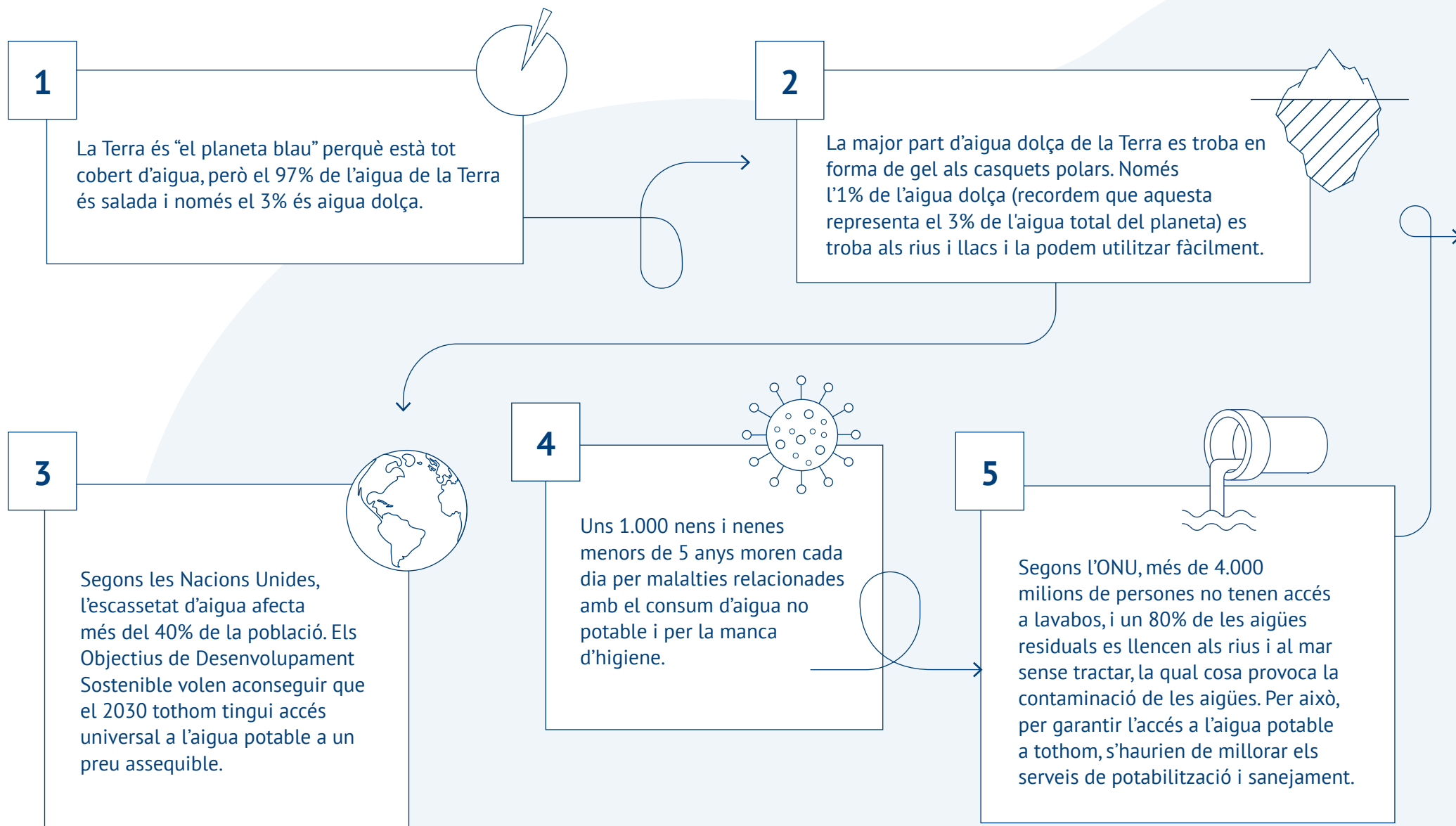
SI VIVIM AL PLANETA BLAU, PER QUÈ ENS FALTA AIGUA?

La Terra és “el planeta blau” perquè està tot cobert d'aigua i, tot i així, l'aigua és un bé escàs i no s'ha de malgastar. Com és possible que tenint tanta aigua alhora diguem que ens en falta? Tan important és l'aigua en el nostre dia a dia?

Per tractar tots aquests temes amb els nens i les nenes dels primers cicles de primària, et proposem una activitat que combina les manualitats amb un joc en grup físic, divertit i didàctic. Surt al pati o porta'ls al gimnàs, perquè necessitaràs un espai força ampli, dibuixeu entre tots i totes i jugueu al joc *Cada gota compta!*.

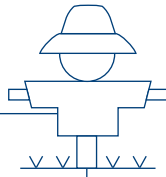
Al final, acabareu reflexionant sobre la necessitat d'aigua que hi ha a la natura (no només consumim aigua els éssers humans, també els animals i les plantes), totes les accions diàries on utilitzem aigua i la importància de tenir-ne cura i estalviar-ne.

Et facilitem unes quantes dades i conceptes que et poden servir per transmetre els conceptes d'escassetat i estalvi d'aigua durant l'activitat i en el moment de les reflexions finals:

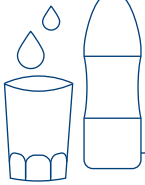
6

A Catalunya, el sector de l'agricultura utilitza el 70% de l'aigua.

7

L'Organització Mundial de la Salut diu que cada persona necessita un mínim de 50 litres d'aigua al dia. L'any 2018, a Catalunya es van consumir 116 litres per persona i dia.

8

A part de l'aigua que utilitzem directament de les aixetes, tot el que mengem o fem servir durant el dia ha necessitat aigua per produir-se. Per cultivar una poma, per exemple, es necessiten 125 litres d'aigua.

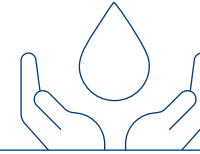

9

Beure aigua és molt important per a la salut i n'hem de beure 1,5 litres cada dia. Hem de beure aigua quan ens despertem i quan anem a dormir, i hidratar-nos bé quan fem esport o els dies de molta calor.

10

En els últims anys, el consum d'aigua per persona a Catalunya s'ha reduït gràcies a la conscienciació de tothom, però l'aigua segueix sent un bé escàs i tots plegats hem de seguir fent-ne un ús responsable. Com?

- Fent servir un got per glopejar quan ens rentem les dents i no aigua corrent.
- Amb una dutxa de 5 minuts en lloc d'una banyera.
- Utilitzant el doble polsador de la cisterna del vàter.
- Tancar l'aixeta mentre ens ensabonem el cos quan ens dutxem.
- Tancar l'aixeta mentre ens ensabonem les mans quan ens les rentem.
- No obrir les aixetes al màxim.
- Aprofitar l'aigua freda que raja abans de la calenta per fregar, regar les plantes...
- Rentar els plats a la pica amb el tap posat i amb l'aixeta tancada.
- Engregar la rentadora o el rentaplats ben plens.
- Utilitzar electrodomèstics eficients en el consum d'aigua (cal consultar l'etiqueta del rentaplats o rentadora).
- Incorporar sistemes d'estalvi d'aigua a les aixetes i dutes de casa, com per exemple airejadors. Aquests sistemes introdueixen aire en el flux d'aigua, redueixen la quantitat d'aigua utilitzada i permeten realitzar la funció desitjada (rentar, esbandir...)
- Aprofitar l'aigua de la pluja per regar les plantes de casa.
- Regar les plantes del jardí amb una regadora enlloc de fer-ho amb la mànega.
- Netejar la terrassa amb una escombra enlloc de fer-ho amb la mànega.

Desenvolupament de l'activitat

A continuació et detallem els passos a seguir per a dur a terme l'activitat proposada i com pots anar introduint els conceptes primordials.

EL JOC ON CADA GOTA COMPTA

1

Comencem per les manualitats

Per poder jugar a l'activitat que us proposem, primer s'ha de fer un mural i uns dibuixos. Feu-los entre tots i totes! Al final del document trobaràs exemples dels dibuixos, per tal de donar-te una idea de com hauria de ser.

2

Quan utilitzem aigua?

Primer de tot, decidiu entre tots i totes tres accions del dia a dia on els nens i les nenes utilitzin aigua. Poden ser les que vulgueu, però aquí us proposem aquestes quatre:

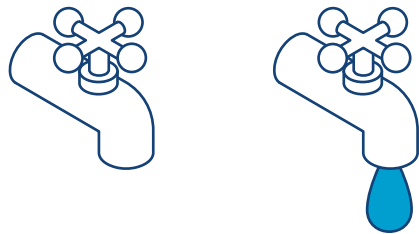
- Dutxar-se
- Rentar-se les mans
- Rentar-se les dents
- Beure

Feu un dibuix o una icona de cadascuna de les quatre accions en cartolines i en cada cas escriviu què representa.

3

L'aigua surt de les...
aixetes!

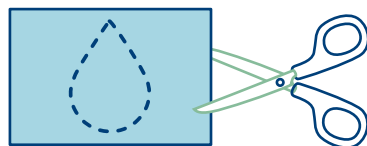
Després feu una icona d'una aixeta oberta i una de tancada, i també poseu el nom de cadascuna.

4

El que compten
són les gotes

Retalleu un mínim de dues cartolines blaves en forma de gota per alumne. Aproveiteu per reflexionar sobre l'escassetat d'aigua al planeta Terra i la necessitat de cuidar cada gota.

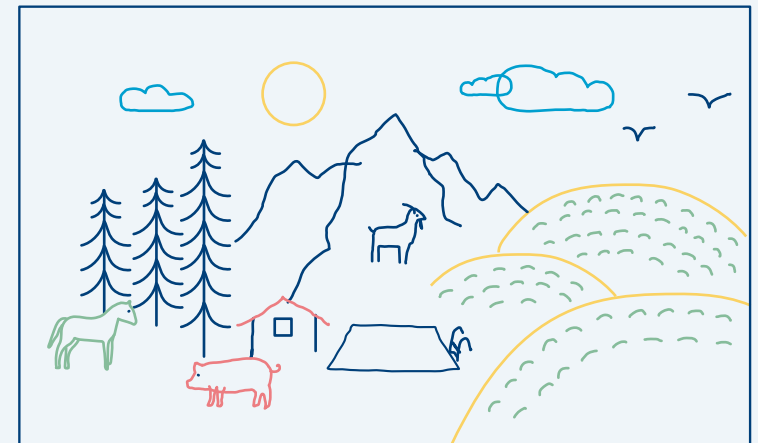

5

L'aigua a
la natura

Finalment, feu el mural en el paper d'embalar perquè serà el dibuix més gran de tots.

Es tracta de dibuixar un paisatge amb molts animals, arbres, plantes, cultius i camps. Escolliu què apareix al mural entre tots i totes! Al final, el mural ens servirà per reflexionar sobre el fet que la naturalesa també necessita aigua, de manera que també és interessant incloure activitat humana al mural, com una casa amb uns nens al costat i una piscina.

6

I a jugar!

El desenvolupament del joc és molt senzill. Si a la classe hi ha massa alumnes, feu els desplaçaments per grups. Començant des del paisatge, es tracta que els nens i les nenes facin sempre el mateix recorregut, però cada vegada desplaçant-se d'una manera diferent (de quatre grapes, saltant amb els peus junts, a peu coix, etc.), en funció de l'acció que els toqui.

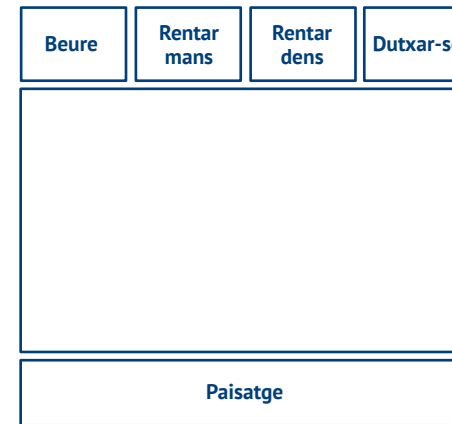
Primer han de tocar l'aixeta oberta.

Després l'acció que correspongui a l'enunciat que se'ls proposi:

- **Abans de dinar, ens hem de rentar...**
- **Abans d'anar a dormir, ens hem de rentar...**
- **Quan fem esport hem de...**
- **Quan fa molta calor hem de...**
- **Després de tocar una mascota hem de...**
- **Després d'anar al WC hem de...**
- **Després de jugar hem de...**
- **Abans de menjar ens hem de rentar...**
- **Després de menjar ens hem de rentar...**

Després, han de tocar la icona de l'aixeta tancada i dir alguna manera d'estalviar aigua en aquella acció concreta. I finalment han de tornar al paisatge on, si han fet tot el recorregut correctament i han donat un consell per estalviar aigua correcte, rebran una gota blava que hauran de col·locar allà on vulguin del mural.

El joc finalitza quan ja tenim prou gotes sobre el mural per donar pas a les reflexions.

7

Reflexions finals

Un cop finalitzat el joc, analitzeu entre tots on heu col·locat les gotes d'aigua i reflexioneu-hi. Per aquest apartat, et poden servir els conceptes sobre escassetat i estalvi d'aigua desenvolupats a "Continguts per treballar" i preguntes com aquestes:

- **Què pot passar si un animal no té aigua?**
- **Què pot passar si no tenim aigua a casa?**
- **Què és més important, tenir aigua per al camp o per a la piscina?**
- **Per què és important recordar-se de tancar l'aixeta cada cop? Què passa si no ho fem?**

El Mini-test

I per acabar, per tal que l'alumnat pugui assimilar els conceptes treballats, un breu test. Feu-lo de manera individual o contesteu-lo tots junts! Aquí et deixem el test amb les respostes i, a la pàgina següent, el mateix test imprimible, per si vols repartir-lo entre l'alumnat i que cadascú faci el seu.

1 Què passa si no tanquem l'aixeta mentre ens rentem les dents?

- No res. L'aigua no s'acaba mai.
- Que gastem aigua de manera innecessària.
- Que l'aigua que no embrutem amb la pasta de dents es reaprofiti.

2 Tenir aigua a la piscina és tan important com tenir-ne per als camps:

- Veritat
- Fals / Els camps s'han de regar perquè hi creixi menjar. En canvi, una piscina no és una necessitat bàsica.

3 La Terra és el "planeta blau", ja que està coberta d'aigua. Però, saps com és l'aigua de la Terra?

- Gairebé tota és salada / Gairebé tota l'aigua de la Terra és salada i només una petita part és aigua dolça.
- La meitat és dolça i l'altra meitat és salada.
- Gairebé tota és dolça.

NOM:

DATA:

Ja ho saps tot sobre l'escassetat d'aigua a la Terra i què podem fer per no malgastar-ne? Demostra-ho!

Marca una sola resposta per pregunta.

1 Què passa si no tanquem l'aixeta mentre ens rentem les dents?

- No res. L'aigua no s'acaba mai.
- Que gastem aigua de manera innecessària.
- Que l'aigua que no embrutem amb la pasta de dents es reaprofiti.

2 Tenir aigua a la piscina és tan important com tenir-ne per als camps:

- Veritat
- Fals / Els camps s'han de regar perquè hi creixi menjar. En canvi, una piscina no és una necessitat bàsica.

3 La Terra és el "planeta blau", ja que està coberta d'aigua. Però, saps com és l'aigua de la Terra?

- Gairebé tota és salada / Gairebé tota l'aigua de la Terra és salada i només una petita part és aigua dolça.
- La meitat és dolça i l'altra meitat és salada.
- Gairebé tota és dolça.